

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 26.03.2025

Sayı: 4212

26520

Hüsmen KIRKPINAR

İzmir Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hüsmen KIRKPINAR

İzmir Milletvekili

Türkiye'nin tek gemi söküm tesisini ve ağır sanayi bölgesini içinde barındıran Aliğa ilçesi, İzmir'de çevre kirliliğinin en büyük kaynağı haline gelmiştir. Çevresel taşıma kapasitesini çoktan aşmış olan ilçede, Aliğa Gemi Sökümleri Tesisleri'nin faaliyet alanının genişletilmesi ve kapasite artışı için ÇED süreci başlatılmıştır. 1993'ten önce faaliyete başladığı için ÇED'ten muaf durumda olan Aliğa Gemi Söküm Bölgesi'nde, ÇED sürecinin işletilmesi için açılan dava süreci devam ederken, tesislerin kapasite artışı için başlatılan ÇED süreci, kamuoyu tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Bu doğrultuda:

1. İzmir Aliğa Gemi Geri Dönüşümü Tesisinde, gemi söküm izni verilen kaç firma aktif olarak faaliyette bulunmaktadır?
2. Gemi söküm süreci bilimsel ve teknik kriterlere uygun olarak, etkin bir denetimle yürütülmekte midir? Hangi sıklıkla bu firmalar denetlenmektedir?
3. Son 10 yılda, kaç geminin söküm işlemi yapılmıştır? Her yıl, gemi söküm işlem sayısının giderek azaldığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa, kapasite artış talebinin sebebi nedir?
4. Gemi Geri Dönüşüm Tesislerinin tabi olduğu Avrupa Birliği Yasal Mevzuatı ile kıyaslandığında, Türkiye'de uygulanan yasal mevzuatın yeterli olduğu düşünülmekte midir?

26520

Hüsmen KIRKPINAR

İzmir Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

5. Aliğa ve çevresindeki bölgenin toprak, hava ve su kirliliğinin tespiti ve kirliliğin ulaştığı boyutların belirlenmesi için çalışma yapılmakta mıdır?Varsa güncel tespitler nelerdir?
6. Asbest ve zehirli madde içeren gemilerin merkezi haline getirilen gemi geri dönüşüm tesislerinin, çevreyi ve doğayı katletmesine neden göz yumulmaktadır?
7. Tesislerin çalışma koşulları ve sökülecek gemilerin içerdiği tehlikeli maddeler çalışan, çevre ve halk sağlığı bakımından tehlikeye yol açmaktadır. Gemi söküm tesislerinde ne kadar işçi çalıştırılmaktadır? Bu işçilerin sağlığı ve güvenliğine ilişkin hangi önlemler alınmaktadır?
8. Basel Sözleşmesi ve Çevre Kanunu gereğince ithal edilerek sökümü gerçekleştirilecek gemilerde, tehlikeli madde envanterleri, söküm planları, atık yönetim planları denetlenmekte midir?
9. Gelen gemilerden asbest ve radyoaktivite ile ilgili özel mevzuat kapsamında gerekli envanter ve ölçüm raporları, notifikasyon ve gas free belgeleri istenmekte midir?
10. Söküm için Aliğa'ya getirilen gemilerin kaçında asbest ve zehirli kimyasallara rastlanmıştır? Mevzuata uygun olmayan kaç gemi tespit edilmiştir?
11. Aliğa Sanayi Bölgesinde, geri dönüşüme ve atıkların bertaraf edilmesine ilişkin nasıl bir süreç yürütülmektedir? Denizi kirlenen ve tehlikeli atık çöplüğüne dönüşen Aliğa ilçesinin çevre yaşam hakkı için ne planlanmaktadır?
12. Aliğa Gemi Geri Dönüşüm Tesisindeki durumun yalnızca gemiler üzerinden değil; bütüncül bir yaklaşımla, yapılan usulsüzlükler, ulusal mevzuatımızdaki eksiklikler, denetim eksiklikleri, atık ithalatı ve Aliğa Bölgesinin mevcut çevresel sorunları ile birlikte ele alınmaya ihtiyacı vardır. Bakanlığınız bu zamana kadar neden harekete geçmemiştir? Bu zehir tesisleri için herhangi bir çalışma Bakanlığınız tarafından yürütülmekte midir?